

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 2Cdo/225/2017                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 8707203169                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 31.05.2018                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jozef Kolcun             |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2018:8707203169.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu B. L., bývajúceho v Y., právne zastúpeného JUDr. Michalom Petríkom, advokátom, so sídlom v Poprade, Francisciho č. 25, proti žalovanej J. L., bývajúcej P., právne zastúpenej JUDr. Borisom Bednárom, advokátom, s o sídlom v Poprade, Štefánikova č. 873/9, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 17 C 62/2007, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 30. mája 2016, sp. zn. 8 Co 392/2015, takto

### rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. mája 2016 sp. zn. 8 Co 392/2015 v spojení s opravným uznesením z 26. septembra 2017 sp. zn. 8 Co 392/2015 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 11. septembra 2015 č. k. 17 C 62/2007-451 (v poradí tretím) rozhodol tak, že konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov k hnutelným veciam zastavil. Členský vklad v OSBD Poprad v hodnote 16,60 eur prikázal žalovanej, ktorej zároveň uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom vyporiadania sumu 27 617,20 eur do 3 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku. Účastníkom konania náhradu trov konania nepriznal. Žalobcovi a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne súdny poplatok za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vo výške 1 657 eur na účet Okresného súdu Poprad do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie z 11. septembra 2015 č. k. 17 C 62/2007-451 v spojení s opravným uznesením z 23. septembra 2015 č. k. 17 C 62/2007-456 podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny rozsudkom z 30. mája 2016 sp. zn. 8 Co 392/2015 v spojení s opravným uznesením z 26. septembra 2017 sp. zn. 8 Co 392/2015. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie. K odvolacím námietkam žalovanej uviedol, že z obsahu zápisnice je zrejmé, že právny zástupca žalovanej nenavrhol doplnenie dokazovania výsluchom žalovanej. Nebolo možné teda prihliadať na jeho odvolaciu námietku, že súd neumožnil žalovanej vyjadriť sa k podstatnej skutočnosti v konaní, čím žalovanej uprel právo konať pred súdom. Odvolací súd v zmysle ďalších námietok žalovanej odkázal

na správne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v súlade s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, v ktorom označila rozsudok odvolacieho súdu za nezákonný a preto prípustnosť svojho dovolania odvodzovala z vady uvedenej v ustanovení § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Ako dovolacie dôvody uvádzala, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a vec bola nesprávne právne posúdená (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Rozhodnutie odvolacieho súdu označila za nezákonne odôvodnené, mala za to, že odvolací súd sa nevysporiadal s procesnými vadami konania a že došlo k nesprávnemu vyhodnoteniu a posúdeniu skutkového stavu veci. Na základe uvedeného preto žiada, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobca sa k predmetnému dovolaniu nevyjadril.

5. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu (žalovaná), zastúpená advokátom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je potrebné zrušiť.

7. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016 (30. júna 2016), t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle vyššie uvedeného § 470 ods. 2 CSP a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

8. V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, pričom nejde o rozsudok, ktorý by mal znaky uvedené v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. Keďže prípustnosť dovolania z § 238 O.s.p. nevyplýva, je zjavné, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v danej veci podľa tohto ustanovenia nie je prípustné.

9. Predmetné dovolanie by bolo prípustné iba ak v konaní došlo k procesným vadám, ktoré boli uvedené v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalovaná procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existencia ani nevyšla v dovolacom konaní najavo.

10. Na vady konania, ktoré boli uvedené v § 237 ods. 1 O.s.p., je dovolací súd povinný prihliadať bez ohľadu na to, či ich dovolateľka uplatnila alebo neuplatnila (viď § 242 ods. 1 O.s.p.).

11. O vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. ide vtedy, keď sa účastníkovi odníme možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok.

12. V zmysle článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“) každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo a verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávisle a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhoduje o jeho občianskych právach a záväzkoch. V zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru jednou zo všeobecných záruk spravodlivého prejednávania veci pred súdom je zásada „rovnosti zbraní“. Tento princíp je jeden zo znakov širšieho konceptu spravodlivého súdneho konania a vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť jej protistrane. Koncept spravodlivého súdneho konania v sebe implikuje právo na kontradiktórne konanie, podľa ktorého procesné strany musia dostať príležitosť predložiť nielen všetky dôkazy potrebné na to, aby ich návrh uspel, ale aj zoznámiť sa so všetkými dôkazmi a pripomienkami, ktoré boli predložené s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu a vyjadriť sa pred ním. Požiadavka, aby procesné strany v konaní mali možnosť dozvedieť sa a vyjadriť sa ku všetkým zhromaždeným dôkazom alebo k stanoviskám pripojeným v spise, sa aplikuje aj na odvolacie konanie.

13. Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti

Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel Európsky súd pre ľudské práva k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia (obdobne pozri aj rozsudok ESĽP vo veci Niderst-Huber proti Švajčiarsku č. 18990/91, 18.2.1997, § 27). V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých predložených dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručené článkom 6 ods. 1 Dohovoru (rovnako tak v rozsudku vo veci Niderst-Huber proti Švajčiarsku, § 29).

14. Právo účastníkov konania na doručenie procesných vyjadrení ostatných účastníkov je súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie. Pritom nie je podstatné, či podľa názoru odvolacieho súdu ide o podanie skutkovo a právne významné alebo bezvýznamné, pretože túto skutočnosť posudzuje výlučne druhá strana konania. Každá strana musí mať možnosť nielen predložiť dôkazy a argumenty, ktoré považuje za nutné a to, aby jej požiadavky uspeli, ale aj zoznámiť sa s každým dokladom a pripomienkami predloženými súdu a účely ovplyvnenia jeho rozhodnutia a vyjadriť sa k nim. Kontradiktórny spor znamená možnosť strany popierať (contra dicere) požiadavky a argumenty druhej strany a právo na to, aby vypočuli jej argumenty a návrhy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 230/03, I. ÚS 276/2016, II. ÚS 18/2013, II. ÚS 31/2016, III. ÚS 32/2015, IV. ÚS 186/09).

15. Vychádzajúc z uvedeného bolo v preskúmvanej veci potrebné zohľadniť, že k odvolaniu dovolateľky (č. l. 459 a nasl. spisu) sa písomne vyjadril žalobca (č. l. 463 a nasl. spisu) žalovaná (dovolaťka) ale nemala možnosť dozvedieť sa o tomto vyjadrení a prípadne sa k nemu aj vyjadriť, lebo odvolací súd jej toto vyjadrenie žalobcu nedoručil. Opomenutím doručenia tohto vyjadrenia žalovanej došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces v súlade s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tým k odňatiu jej možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

16. Vzhľadom na uvedenú vadu konania majúcu za následok, že dovolateľke bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. dovolací súd zrušil dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP).

17. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0

## **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.